

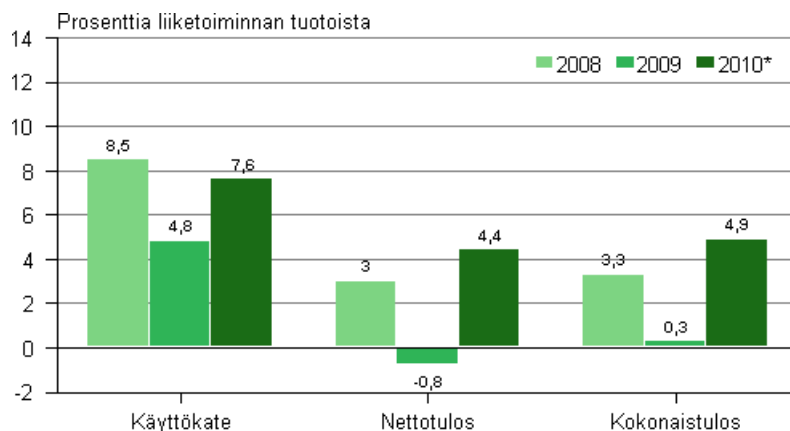
# Teollisuuden tilinpäätöstilasto

2010, ennakko

## Tehdasteollisuuden kannattavuus koheni 2010

Tehdasteollisuuden kannattavuus elpyi taantuman jälkeen vuonna 2010. Tehdasteollisuuden toiminnan kannattavuus ennen poistoja ja rahoituseriä eli käyttökate oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 7,6 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Sen nettotulos oli 4,4 prosenttia ja kokonaistulos 4,9 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

### Tehdasteollisuuden kannattavuus 2008–2010\*



\* ennakkotieto

Metsäteollisuuden rajun, usean vuoden kestäneen rakennemuutoksen jälkeen kannattavuus kääntyi nousuun. Vuonna 2010 metsäteollisuuden kannattavuus koheni huomattavasti. Sen käyttökate nousi 9,8 prosenttiin eli lähes 8 prosenttiyksikköä. Metsäteollisuuden edellisvuoden negatiiviset netto- ja kokonaistulokset kohenivat 7 ja 8 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Muilla toimialoilla muutos oli vähäisempi. Metalliteollisuuden käyttökate nousi 2,4 prosenttiyksikköä ja kemianteollisuuden yhden prosenttiyksikön.

Pk-yritysten kannattavuus nousi edellisvuoteen verrattuna. Pk-yritysten käyttökate oli hieman parempi, mutta netto- ja kokonaistulokset heikompia kuin suurilla yrityksillä. Pk-yritysten käyttökate oli 8,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista nouden yhden prosenttiyksikön edellisvuodesta. Nettotulos oli 2,8 ja kokonaistulos 3,2 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä.

# Sisälllys

Tehdasteollisuus 2010, ennakko.....	4
1. Liikevaihto.....	4
2. Kannattavuus.....	6
3. Rahoitus.....	8
4. Investoinnit.....	8
5. Jalostusarvo.....	8

## Taulukot

### Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kaivostoiminnan ja tehdasteollisuuden tuloksen muodostuminen 2009–2010*.....	10
Liitetaulukko 2. Kaivostoiminnan ja tehdasteollisuuden tunnusluvut 2009–2010*.....	10

## Kuviot

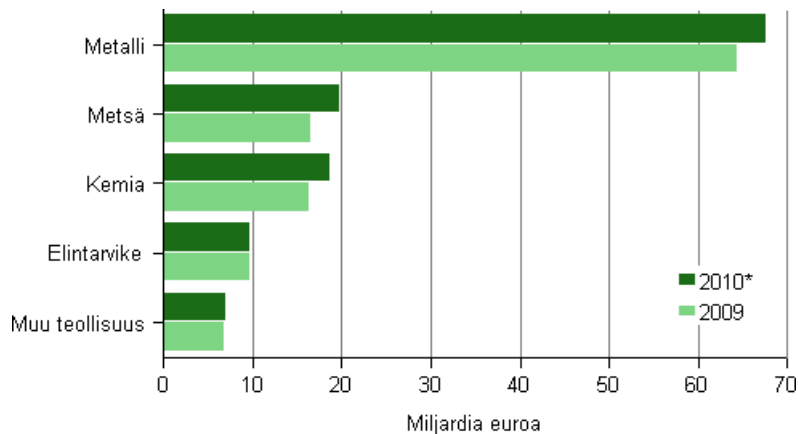
Kuvio 1. Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2009–2010*.....	4
Kuvio 2. Tehdasteollisuuden liikevaihdon muutos toimialoittain 2010*.....	4
Kuvio 3. Metalliteollisuuden liikevaihto alatoimialoittain 2009–2010*.....	5
Kuvio 4. Tehdasteollisuuden liikevaihdon jakauma 2010*.....	5
Kuvio 5. Tehdasteollisuuden pk-yritysten liikevaihdon muutos toimialoittain 2010*.....	6
Kuvio 6. Tehdasteollisuuden käyttökate toimialoittain 2009–2010*.....	6
Kuvio 7. Tehdasteollisuuden nettotulos toimialoittain 2009–2010*.....	7
Kuvio 8. Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus 2008–2010*.....	7
Kuvio 9. Tehdasteollisuuden kokonaisvelat toimialoittain 2009–2010*.....	8
Kuvio 10. Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut 2009–2010*.....	9
Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	12

# Tehdasteollisuus 2010, ennakko

## 1. Liikevaihto

Tehdasteollisuusyritysten (Toimiala C) liikevaihto oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan yhteensä 123,3 miljardia euroa vuonna 2010. Taantumasta nouseminen näkyi yritysten tilinpäätöksissä liikevaihdon kasvuna, mutta vuoden 2008 tasosta jäätin vielä vajaat 27 miljardia. Koko toimialan liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 7,6 prosenttia eli 8,7 miljardia euroa.

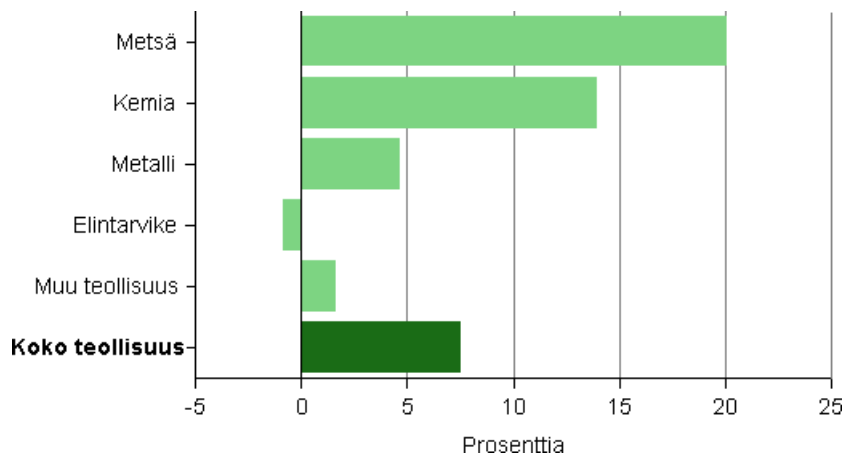
**Kuvio 1. Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2009–2010\***



\* ennakkotieto

Liikevaihto kasvoi kaikilla tehdasteollisuuden kolmella pääsektorilla. Suurin muutos oli metsä- ja kemianteollisuudessa. Metsäteollisuuden liikevaihto kasvoi 20 ja kemianteollisuuden 14 prosenttia. Metalliteollisuuden liikevaihto nousi vain 4,7 prosenttia edellisvuodesta. Elintarviketeollisuuden liikevaihto pysyi lähes edellisvuoden tasolla.

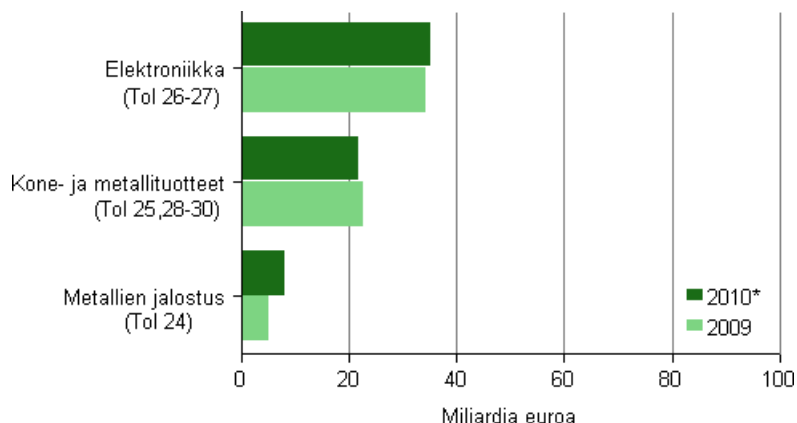
**Kuvio 2. Tehdasteollisuuden liikevaihdon muutos toimialoittain 2010\***



\*ennakkotieto

Euromääräisesti suurin liikevaihdon kasvu oli metsäteollisuudessa, jossa liikevaihtoa kertyi 3,3 miljardia euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Metalliteollisuudessa liikevaihto kasvoi 3 ja kemianteollisuudessa 2,3 miljardia euroa edellisvuodesta. Alatoimialoista metallien jalostuksessa tapahtui suurin muutos. Sen liikevaihto nousi 2,9 miljardia euroa eli toimialalle kertyi liikevaihtoa yli 50 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009. Sen sijaan sähkö- ja elektroniikkateollisuuden liikevaihto kasvoi vain 2,6 prosenttia.

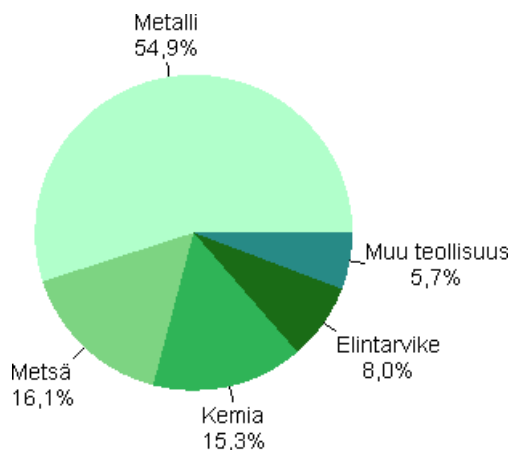
**Kuvio 3. Metalliteollisuuden liikevaihto alatoimialoittain 2009–2010\***



\*ennakkotieto

Metalliteollisuuden osuus koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta pysyi edelleen lähes ennallaan. Sen osuus oli 55 prosenttia eli 67,7 miljardia euroa. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden sektori kattoi hieman yli puolet koko metalliteollisuudesta ja sen liikevaihto oli 35,4 miljardia euroa. Liikevaihdolla mitattuna metsäteollisuus kasvoi hieman suuremmaksi toimialaksi kuin kemianteollisuus. Elintarvikesektorin osuus supistui hieman edellisvuoteen verrattuna.

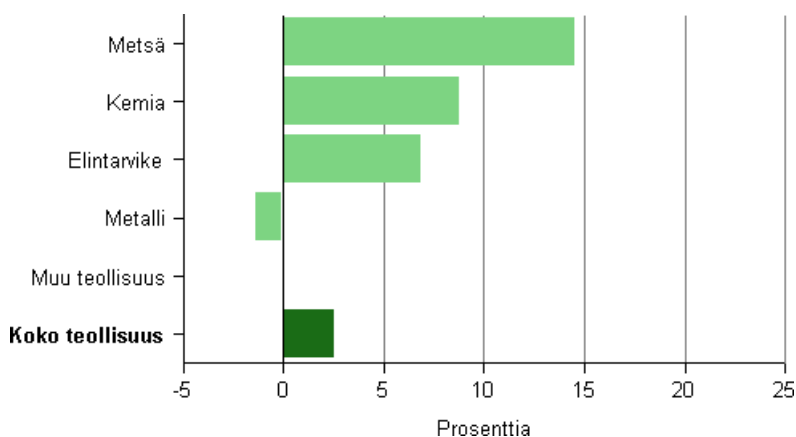
**Kuvio 4. Tehdasteollisuuden liikevaihdon jakauma 2010\***



\*ennakkotieto

Tehdasteollisuuden pk-yritysten liikevaihto oli 22 miljardia euroa vuonna 2010. Pk-sektorin osuus oli 17,9 prosenttia koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta. Liikevaihtoa kertyi tehdasteollisuuden pk-sektorille 0,6 miljardia euroa eli 2,6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009. Tehdasteollisuuden suurilla yrityksillä liikevaihto nousi 8,2 miljardia euroa eli 8,8 prosenttia edellisvuodesta.

**Kuvio 5. Tehdasteollisuuden pk-yritysten liikevaihdon muutos toimialoittain 2010\***



\*ennakkotieto

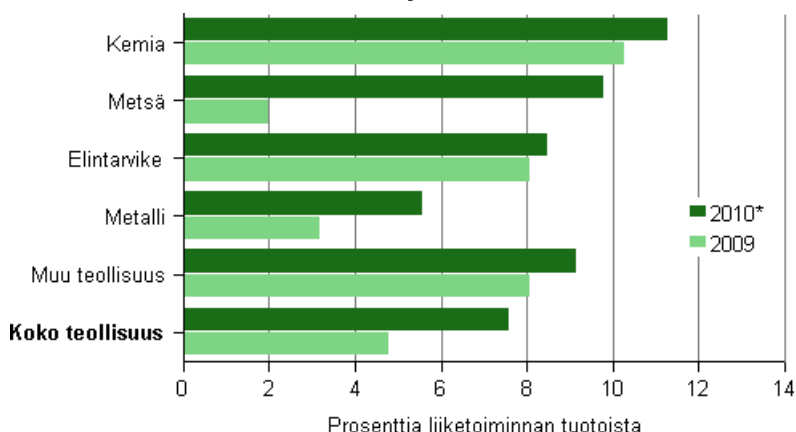
Muu teollisuus: liikevaihdon muutos on nolla

## 2. Kannattavuus

Tehdasteollisuuden kannattavuus kääntyi nousuun sekä käyttökatteella että netto- ja kokonaistuloksella mitaten vuonna 2010. Kehitys oli samansuuntainen kaikilla tehdasteollisuuden päätoimialoilla. Suurin muutos tapahtui metsäteollisuudessa, jossa usean vuoden jälkeen kannattavuus kääntyi jyrkkään nousuun.

Tehdasteollisuusyritysten liiketoiminnan kannattavuus ennen poistoja ja rahoituseriä eli käyttökate on heikentynyt koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2009 se putosi historiallisen alas eli 4,8 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Tästä käyttökate koheni 2,8 prosenttiyksikköä eli 7,6 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista vuonna 2010. Yrityksille jäi käyttökate lähes 4 miljardia euroa enemmän kuin edellisvuonna. Yritysten tuotot kasvoivat 9,2 miljardia euroa vuonna 2010. Aine- ja tarvikekäyttö kasvoi 6,7 miljardia euroa eli suhteellisesti enemmän kuin tuotot, mutta sen sijaan henkilöstökulut ja muut liiketoimintakulut pysyivät edellisvuoden tasolla. Tehdasteollisuuden 9,6 miljardin euron käyttökate riitti hyvin poistoihin, rahoituskuluihin ja veroihin.

**Kuvio 6. Tehdasteollisuuden käyttökate toimialoittain 2009–2010\***



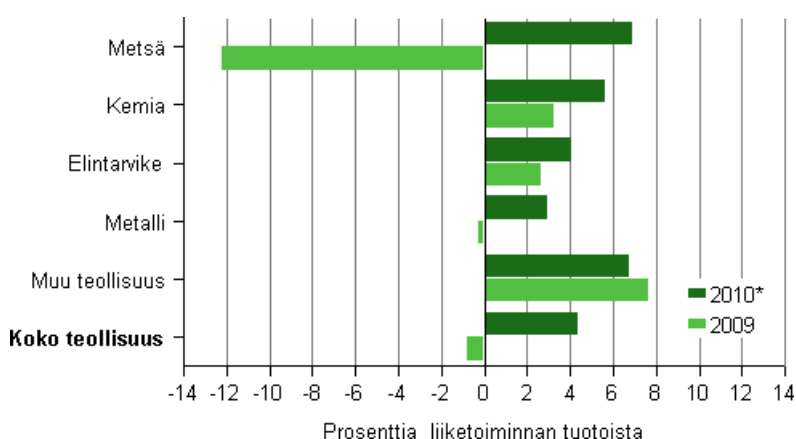
\*ennakkotieto

Metsäteollisuudessa käyttökate saatiin 1,6 miljardia euroa enemmän kuin edellisvuonna. Katteen osuus tuotoista oli 9,8 prosenttia eli 7,8 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. Metalliteollisuuden käyttökate oli 5,6 prosenttia liiketoiminnan tuotoista nousten 2,4 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Kemianteollisuuden käyttökate koheni prosenttiyksikön 11,3 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista.

Koko tehdasteollisuuden edellisvuoden negatiivinen nettotulos nousi 4,4 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Nettotulosta kertyi 5,5 miljardia euroa. Teollisuuden saamat rahoitustuotot kasvoivat ja maksamat rahoituskulut laskivat. Teollisuuden rahoitustuotot olivat 1,3 miljardia euroa rahoituskuluja suuremmat vuonna 2010. Teollisuusyritykset maksoivat veroja 1,3 miljardia euroa, mikä on vain hieman enemmän kuin edellisvuonna.

Metsäteollisuuden kannattavuuden koheneminen näkyi etenkin nettotuloksessa, jossa muutosta edellisvuoteen oli yli 19 prosenttiyksikköä. Edellisvuonna miljardin euron suuruiset arvonalentumiset heikensivät nettotulosta, mutta myös metsäteollisuuden rahoituskulut olivat 0,8 miljardia euroa suuremmat verrattuna vuoteen 2010. Metalliteollisuuden edellisvuoden negatiivinen nettotulos koheni 3 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Metalliteollisuuden suurimman alatoimialan, sähkö- ja elektroniikkateollisuuden nettotulos jäi edelleen negatiiviseksi. Kemianteollisuuden nettotulos oli 5,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista nouden edellisvuodesta 2,4 prosenttiyksikköä.

**Kuvio 7. Tehdasteollisuuden nettotulos toimialoittain 2009–2010\***

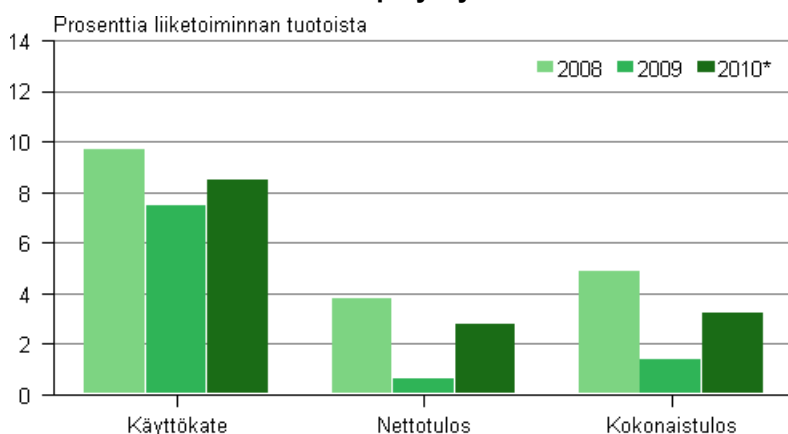


\* ennakkotieto

Satunnaisten erien vaikutus kokonaistulokseen jäi melko vähäiseksi. Tehdasteollisuuden kokonaistulos oli puoli prosenttiyksikköä nettotulosta suurempi eli 4,9 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus vahvistui sekä käyttökateella että netto- ja kokonaistuloksella mitaten vuonna 2010, mutta muutokset olivat pienempiä tehdasteollisuuden suuriin yrityksiin verrattuna. Pk-yritysten käyttökateprosentti koheni edellisvuodesta prosenttiyksikön, nettotulos 2,2 ja kokonaistulos 1,8 prosenttiyksikköä. Pk-yrityksille jäi käyttökate 1,9 miljardia euroa eli 8,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2010. Nettotulos oli 2,8 ja kokonaistulos 3,2 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Suurten yritysten käyttökate nousi 3,2, nettotulos 5,8 ja kokonaistulos 5,2 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

**Kuvio 8. Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus 2008–2010\***



\* ennakkotieto

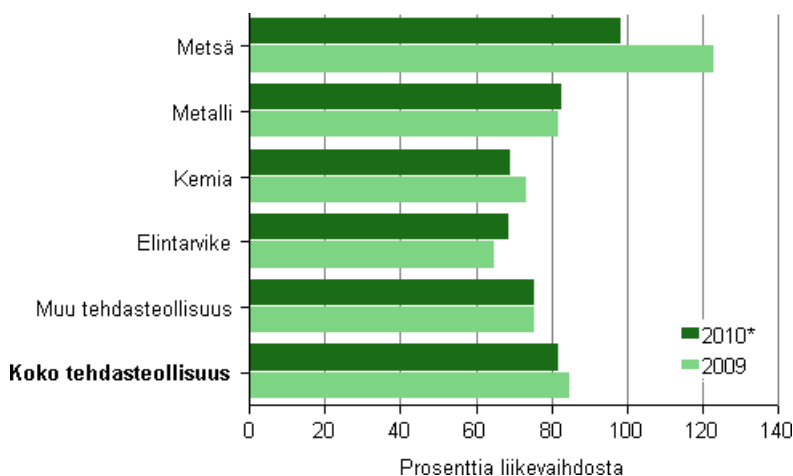
### 3. Rahoitus

Tehdasteollisuuden taseen loppusumma oli 185 miljardia euroa ennakkotietojen mukaan vuonna 2010. Tase kasvoi lähes 9 miljardilla eurolla edellisvuoteen verrattuna. Oma pääoma kasvoi 6,6 miljardilla eurolla ja velat 2 miljardilla. Tehdasteollisuuden omavaraisuusaste nousi hieman yli prosenttiyksikön verran 45 prosenttiin.

Teollisuusyrityksillä kokonaisvelat, velat ja pakolliset varaukset vähennettynä ennakkomaksuilla olivat 101 miljardia euroa, mikä on 3,7 miljardia enemmän kuin edellisvuonna. Kokonaisvelkojen suhteellinen osuus liikevaihdosta pieneni 3 prosenttiyksikköä ollen 82 prosenttia. Tehdasteollisuuden liikevaihto kasvoi 5 miljardia euroa enemmän kuin kokonaisvelat.

Päätoimialoista metsäteollisuus on pysynyt suhteellisesti velkaisimpana toimialana. Vuonna 2010 metsäteollisuuden kokonaisvelkojen määrä oli lähes yhtä suuri kuin toimialan liikevaihto. Kokonaisvelkojen prosentiosuus liikevaihdosta laski kuitenkin edellisvuodesta yli 24 prosenttiyksikköä.

**Kuvio 9. Tehdasteollisuuden kokonaisvelat toimialoittain 2009–2010\***



\* ennakkotieto

### 4. Investoinnit

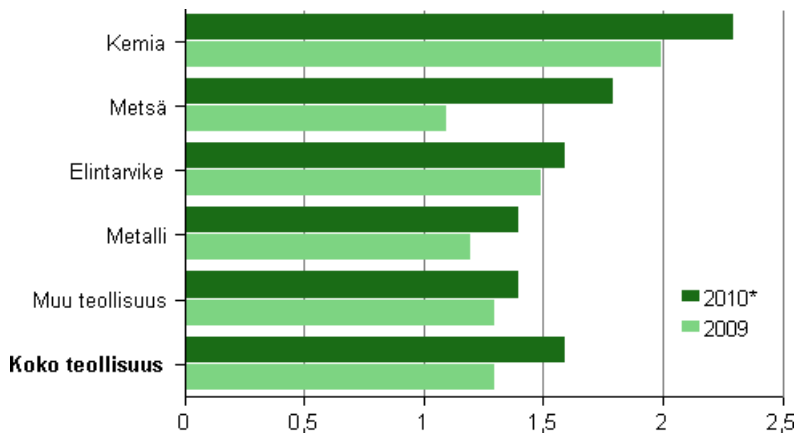
Vuonna 2010 tehdasteollisuuden aineelliset nettoinvestoinnit olivat hieman pienemmät kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 2,1 miljardia euroa, mikä oli vähemmän kuin aineellisen käyttöomaisuuden poistot vuonna 2010. Nettoinvestointien suhteellinen osuus liikevaihdosta pieneni 0,3 prosenttiyksikköä edellisvuoden tasosta ja oli 1,7 prosenttia. Kun verrataan nettoinvestointeja liikevaihtoon päätoimialoittain, niin suhteellisesti eniten investoitiin elintarviketeollisuudessa eli 2,8 prosenttia liikevaihdosta. Vähiten investoitiin metalliteollisuudessa, vain 1,5 prosenttia liikevaihdosta vuonna 2010.

### 5. Jalostusarvo

Koko tehdasteollisuuden jalostusarvo oli 26,3 miljardia euroa vuonna 2010. Se kasvoi edellisvuodesta 3,6 miljardilla eurolla. Jalostusarvosta kului 63 prosenttia henkilöstökulujen kattamiseen.



**Kuvio 10. Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut  
2009–2010\***



\* ennakkotieto

# Liitetaulukot

**Liitetaulukko 1. Kaivostoiminnan ja tehdasteollisuuden tuloksen muodostuminen 2009–2010\***

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	B Kaivostoiminta 2009	B Kaivostoiminta 2010* <sup>1)</sup>	C Tehdasteollisuus 2009	C Tehdasteollisuus 2010* <sup>2)</sup>
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Liikevaihto	1 209 157	1 589 851	114 611 801	123 335 587
Liiketoiminnan muut tuotot <sup>3)</sup>	22 715	43 874	2 008 163	2 517 574
<b>LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ</b>	<b>1 231 872</b>	<b>1 633 724</b>	<b>116 619 964</b>	<b>125 853 161</b>
Aine- ja tarvikkeikäyttö	- 364 799	-444 397	-65 983 396	-72 672 090
Ulkopuoliset palvelut	-299 688	-303 582	-6 503 719	-6 675 611
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-207 724	- 216 279	-16 938 616	-16 577 925
Laskennallinen palkkorjaus	-4 812	- 4 718	-167 580	-162 324
Liiketoiminnan muut kulut <sup>4)</sup>	-276 289	-350 742	-20 622 348	-20 531 024
Valmisteverojen lisäys/vähennys	133 091	66 142	-825 052	333 622
<b>KÄYTTÖKATE</b>	<b>211 651</b>	<b>380 148</b>	<b>5 579 254</b>	<b>9 567 808</b>
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-147 360	-175 036	-5 649 641	-4 061 617
<b>LIIKETULOS</b>	<b>64 291</b>	<b>205 111</b>	<b>-70 387</b>	<b>5 506 191</b>
Rahoitustuotot	84 122	94 838	7 160 016	7 480 838
Rahoituskulut	-147 373	-149 708	- 6 801 434	-6 199 345
Verot	29 183	-38 270	-1 183 911	-1 300 933
<b>NETTOTULOS</b>	<b>30 222</b>	<b>111 972</b>	<b>-895 718</b>	<b>5 486 751</b>
Satunnaiset tuotot	37 142	82 998	1 788 113	2 010 986
Satunnaiset kulut	-39 148	-85 698	-1 810 226	-1 869 817
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	2 447	5 237	1 393 060	738 005
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-9 869	-5 299	-161 565	-250 674
<b>KOKONAISTULOS</b>	<b>20 795</b>	<b>109 210</b>	<b>313 665</b>	<b>6 115 251</b>
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-66 368	-45 631	545 175	-229 915
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	4 812	4 718	167 580	162 324
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-40 761</b>	<b>68 297</b>	<b>1 026 416</b>	<b>6 047 946</b>

1) \* ennakkotieto

2) \* ennakkotieto

3) pl. käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiovoitot

4) pl. käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiotappiot

**Liitetaulukko 2. Kaivostoiminnan ja tehdasteollisuuden tunnusluvut 2009–2010\***

TUNNUSLUVUT	B Kaivostoiminta 2009	B Kaivostoiminta 2010* <sup>1)</sup>	C Tehdasteollisuus 2009	C Tehdasteollisuus 2010* <sup>2)</sup>
Jalostusarvo, 1000 euroa	424 187	601 145	22 685 428	26 308 209
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	306 614	371 176	2 280 364	2 144 077
Jalostusarvo/henkilöstökulut	2,0	2,7	1,3	1,6
Käyttökate-%	17,2	23,3	4,8	7,6
Rahoitustulos-%	14,4	17,6	4,1	7,6

<b>TUNNUSLUVUT</b>	<b>B Kaivostoiminta 2009</b>	<b>B Kaivostoiminta 2010*<sup>1)</sup></b>	<b>C Tehdasteollisuus 2009</b>	<b>C Tehdasteollisuus 2010*<sup>2)</sup></b>
Nettotulos-%	2,5	6,9	-0,8	4,4
Kokonaistulos-%	1,7	6,7	0,3	4,9
Kokonaispääoman tuotto-%	2,6	5,3	2,0	4,9
Omavaraisuusaste, %	37,4	35,0	43,8	45,0
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	198,5	172,1	85,0	82,0

1) \* ennakkotieto

2) \* ennakkotieto

# Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste

## 1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilaston ennakkotiedot vuodelta 2010 sisältää tietoja eri toimialojen tuloksen muodostumisesta ja kannattavuudesta. Keskeiset tunnusluvut on laskettu erikseen pk-sektorille ja koko toimialalle.

Tilastoyksikkönä on yritys. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Lopullisesta tilastosta poiketen ennakkotilastossa ei ole mukana kuntien liikelaitosten tietoja. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelman tiedot pääkohdittain, sekä näistä lasketut kannattavuuden keskeiset tunnusluvut. Ennakkotilastossa taseesta on julkaistu taseen loppusumma ja taseesta laskettuja tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

### Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

### Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

### Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

*Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot*

*Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä*

*Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset*

### Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

### Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

*Liikevaihto / henkilöstö*

*Jalostusarvo / henkilöstökulut*

### Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

## Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

## Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

## Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

## Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
  - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
  - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
  - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

## Tietolähde

Rakennetilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

## **2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus**

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta tiedustelun piiriin kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelun piiriin kuuluu myös joitain henkilöstömäärältään pienempiä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset.

Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

## **3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus**

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta.

Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008).

Otokseen kuuluvien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelmatiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitus tiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakkossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puoli vuotta tilikaudella toimineita.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

#### **4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus**

Yritysten tilinpäätöstilastosta julkaistaan vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu alkaen vuodesta 1974.

#### **5. Tietojen saatavuus**

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

#### **6. Tietojen vertailukelpoisuus**

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

#### **7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys**

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäiset aikasarjat 1999 - 2008 TOL 2002 luokituksella ja 2006 - 2009 TOL 2008 luokituksella. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat::

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskiisuuret yritykset on määriteltä vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

### Lisätietoja

Pirkko Nurmela (09) 1734 3519

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Yritysten rakenteet / Tilinpäätöstilasto 2010, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: [www.tilastokeskus.fi/palaute](http://www.tilastokeskus.fi/palaute)